

Disputatio juridica inauguralis de emtione & venditione

<https://hdl.handle.net/1874/340683>

7

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
EMPTIONE & VENDITIONE,

QUAM
FAVENTE DEO TER. OPT. MAX.
Ex auctoritate Magnifici Rectoris,
D. JOHANNIS van MUYDEN,

Jur. Utr. Doct., ejusdemque Facultatis in Inclita Academia
Ultrajectina Professoris Ordinarii,

NEC NON

*Amplissimi Senatus Academici consensu, & Nobilissima
Facultatis JURIDICÆ Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,
Et summis in UTROQUE JURE honoribus & Privilegiis
rite, ac legitime consequendis.

Eruditorum Examine subicit

PETRUS PAETS, ROTEROD. BATAVUS.
Ad diem 2. Maji, hora locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiae
Typographi, clō Ibc LXXXVI.

H A D R I A N O

P A E T S,

J. U. D. Confessus, qui ad
Mofam rebus maritimis præ-
est, quæstori fidelissimo fra-
tri suo plurimum dilecto.

Clarissimo Doctissimoque

V I R O,

D. J O A N N I
S Y L V I O.

J. U. D. Gymnasii Roteroda-
mensis Rectori vigilantissimo,
de studiis suis optime merito.

Hasce Theses Inaugurales

D. D. D.

P E T R U S P A E T S,

Auct. & Resp.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
Emptione & Venditione.

THESIS I.

Um unicuique satis cognitum sit in hac Illustri Academia gradum doctoratus, & summos in Utroque jure honores in neminem conferri, nisi prævio examine, & exhibito specime, perfectum, quos ea in arte fecit, supervacaneum fuerit de occasione harum Thesium quicquam differere. Ad rem ipsam itaque transeamus. Emptionem Venditionem definio Contractum bonæfidei, qui perficitur, simulatque super re & pretio inter Emtorem & Venditorem con-

A 2   venit.

4 DISPUTATIO JURIDICA

venit. *pr. inst. h. tit.* licet nec pretium numeratum, nec arrha data, nec quicquam horum traditum scriptumve fit.

I I.

Limitatur tamen hæc generalis Regula 1. Speciali pacto, quo convenit inter contrahentes, ut scriptura interveniat; quod pactum si intercesserit; non ante perfecta censetur emptio venditio, nisi scriptura numeris omnibus absoluta fit. *pr. inst. h. t. l. 17. C. de fid. instr.* 2. Ubi consensu partium pretii definitio in arbitrium Tertii est collata *s. i. inst. h. Tit. l. ult. C. eod.* Nihil enim tam naturali æquitati conveniens est, quam pacta conventiona, quæ contra bonos mores non sunt, servari *l. 1. ff. de pact.*

I I I.

Obligatur itaque hoc Contractu
ven-

venditor ad rem tradendam *l. II. §. 2. ff. de act. emt.* Emtor ad pretium dandum ita ut neutri invito altero à contractu recedere liceat, nequidem cum dispendio & amissione arrharum à parte emptoris, vel à parte venditoris eum duplicatarum restitutione: Incongruum enim foret, eo, quod ad confirmationem Contractus datum est, uti tanquam remedio ad dissolvendum contractum.

I V.

Quod si venditor rem tradere nolit, quæritur, an liberari possit præstando id quod interest, cum interesse succedat in locum rei? Nos sententiam negantem tuemur, asserimusque venditorem præcisè teneri rem tradere: distinguendum enim est inter facta mera, & ea qua præstationes quasdam continent. In illis

6 DISPUTATIO JURIDICA

priorem regulam facile admittimus,
in his non item. *l. 52. §. I. ff. de verb. oblig.*

V.

Cum sit Emptio Venditio Contractus Consensu constans, per se patet quidquid consensui obest, etiam huic contractui obesse. *l. 116. ff. de reg. jur.* Vis igitur, error, & dolus malus eum vitiant. Et de vi quidem expedita res est, eam hunc contractum impedire, nisi forte quis à supremum imperium habente cogatur ob utilitatem publicam ad rem vendendam, quod certe sine ullâ injuriâ fieri potest ob dominium eminens, quod Majestatem habenti competit in bona Civium. In errore distinguendum, utrum fit circa substantialia, an circa accedentia. Cum substantialia contractus sint contractus ipse, evidentissimum est, talem errorem utpote
con-

INAUGURALIS. 7

consensum in ipso contractu tollentem, naturæ Contractus aduersari. Secus est in errore circa accidentalia.

V I.

Quoad dolum, distinguendum est inter dolum dantem causam Contractui, & dolum incedentem in Contractum. Dolus dans causam Contractui dicitur, quo quis inducitur ad Contrahendum, qui aliàs contracturus non fuisset. Incidens dicitur, quo quis circa incidentia decipitur, veluti ut vilius vendat, aut carius emat. Prior dolus Contractum reddit ipso jure nullum. *l. 7. pr. ff. de dol.* Secunda doli species purgatur, id est damnum dolo malo datum reparatur, emti vel venditi actione ob dolum illatum *l. 13. & seqq. ff. de act. empt.*

V I I.

Ubi Emptio Venditio perfecta est, quam-

8 DISPUTATIO JURIDICA

quamvis consummata nondum fit, statim rei venditæ periculum ad emptorem pertinet. §. 3. *inst. h. t.* quamvis dominus nondum fit, contra communem Regulam quæ dicitur *rem perire suo domino*; Sed quæ ita intelligenda est, ut dominus fit hoc sensu rei creditor, non autem de domino, rei debitore, ut in contractu, de quo hic agimus.

VIII.

Pretium debet esse certum sive per definitionem contrahentium, sive per demonstrationem, aut relationem, ad arbitrium tertii §. 1. *Inst. h. t. l. 7. §. 1. ff. de Contrab. empt. Vend. In numerata pecunia consistens*, ut differat à permutatione. *Iustum*, ita ut nec emptor nec venditor ultra dimidium lædatur, quo casu rescinditur venditio & læsus in integrum restituitur. ex *l. 2. C. de resc. vend.* Sub-

I X.

Subjectum Emptionis Venditionis sunt res quælibet quæ sunt in Commercio ; Quas vero vel Naturale vel gentium , vel Civile jus commercio exemerunt , earum nulla est venditio. *l. 34. §. 1. ff. de Contr. empt.*

X.

Quod dictum est Emptionem Venditionem statim perfectam esse simulatque consensus est super re & pretio , atquè exinde periculum rei venditæ ad emptorem pertinere , fallit in rebus quæ pondere numero , & mensura constant , quæ priùs appendendæ adnumerandæ & admensurandæ sunt antequam earum periculum ad emptorem spectet , cum per admensionem annumerationem , & appensionem a genere , in quo consistebant antea , & cujus Emptio Venditio nulla esse potest , transeant

B

in

10 DISPUTATIO JURIDICA
in speciem five individuum.

X I.

Ex hoc Contractu duplex nascitur actio, Empti sc. & Venditi Actio Empti datur Emptori adversus Venditorem, ad hoc ut rem tradat & dominium transferat si dominus sit, aliàs evictionem præstet, cum fructibus accessionibus, & omni causa a tempore perfecti contractus *l. 13. §. 10. 12. & seqq. ff. l. pen. Cod. de Act. empt. vend.* cum æquum sit eum, ad quem spectat periculum rei, etiam percipere rei commoda, & denique ad præstandum dolum & culpam levem tantum *l. 5. §. 2. ff. comm.* cum in hoc contractu utriusque vertatur utilitas; & denique ad præstandum quicquid ex bono & equo venditorem præstare oportet. *l. 60. & 70. ff. de evict.*

XII.

X I I.

Actio venditi datur Venditori ad-
versus emptorem ad pretium conse-
quendum nec non ad usuras à tem-
pore moræ solvendas *l. 32. §. 2. ff. de usur.*
ad sumptus in rem factos, & quæ ex
bono & æquo plura venditori de-
bentur.

X I I I.

Ac hoc Contractu differt pactum
de emendo, quod ut cætera pacta
nuda actionem non parit, *l. 28. C. de
transact.* & a quo propterea recedi
potest, si arrha data non fit, si ve-
ro data fit, cum arrhæ dispendio.

COROLLARIA.

I.

Futilis est distinctio Ususfructus in Causalem & formalem.

II.

Negotiorum gestor tenetur de culpa levissima.

III.

Nuptias debet precedere Consensus Patris.

IV.

Tutoris datio demandari non potest.

V.

Solo animo retineri potest possessio, non acquiri.

VI.

Quærela inofficiosi Testamenti est ipsa Hereditatis petitio.

F I N I S.